

БАСЕЙНОВА РАДА СІВЕРСЬКОГО ДІНЦЯ ТА НИЖНЬОГО ДОНУ



84122 Україна, Донецька обл., м. Слов'янськ, вул. Горська, 35
Тел./факс: (06262) 2-78-94, (06262) 2-61-61
e-mail: sd@sdbuvr.gov.ua

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова басейнової ради

Сіверського Дінця та нижнього Дону

 Олександр ЛИХАЧ

17 січня 2024 року

ПРОТОКОЛ ЗАСІДАННЯ № 15

17 січня 2024 року

Головував: голова басейнової ради Сіверського Дінця та нижнього Дону
Олександр Лихач

Присутні: 21 з числа членів басейнової ради Сіверського Дінця та нижнього
Дону, 5 запрошених. Усього 26 осіб (список додається).

Порядок денний засідання

1. Про План роботи басейнової ради Сіверського Дінця та нижнього Дону на 2024 рік та звіт про діяльність у 2023 році.
2. Розгляд пропозицій до Плану заходів із захисту від шкідливої дії вод в суббасейні Сіверського Дінця по Харківській і Донецькій областях на 2024 рік та їх погодження.

1. Про План роботи басейнової ради Сіверського Дінця та нижнього Дону на 2024 рік та звіт про діяльність у 2023 році.

СЛУХАЛИ: Наталію Білоцерківську – виконавчого секретаря басейнової ради, заступника начальника відділу моніторингу вод та басейнової взаємодії Сіверсько-Донецького БУВР.

Пропонується для розгляду План роботи басейнової ради Сіверського Дінця та нижнього Дону на 2024 рік, яким передбачено проведення трьох засідань басейнової ради, що відповідає вимогам не менше 1 засідання на півріччя, та заходів до Дня Сіверського Дінця – 2024.

Терміни проведення та питання для розгляду пропонуються:

перше засідання – січень: ухвалення Плану роботи басейнової ради на 2024 рік; розгляд та погодження пропозицій до Плану заходів із захисту від шкідливої дії вод в суббасейні Сіверського Дінця по Харківській і Донецькій областях на 2024 рік;

друге засідання – липень: схвалення проєкту Плану управління річковим басейном Дону з урахуванням коментарів та пропозицій, висловлених під час громадський обговорень, перед поданням до Кабінету Міністрів України на затвердження; про державний моніторинг масивів поверхневих вод у суббасейні р. Сіверський Донець у 2024 році;

третє засідання – грудень: про затвердження Плану управління річковим басейном Дону Кабінетом Міністрів України та початок його реалізації; результати державного моніторингу масивів поверхневих вод у суббасейні Сіверського Дінця у 2024 році; розгляд проєкту плану роботи та завдання басейнової ради на 2025 р.

Організація та проведення Дня Сіверського Дінця – 2024 (вересень-жовтень).

Протягом року можливе внесення змін до порядків денних засідань та проведення позачергових засідань у разі прийняття нових нормативних документів, у тому числі щодо Типового положення про басейнові ради тощо.

Згідно з пунктом 29 Типового Положення про басейнові ради та пунктом 5.10 Положення про басейнову раду Сіверського Дінця та нижнього Дону рада інформує про свою роботу шляхом розміщення на офіційному вебсайті Держводагентства, а також на вебсайті відповідного басейнового управління водних ресурсів у розділі «Басейнові ради» річного плану роботи басейнової ради, складу постійних та тимчасових робочих органів басейнової ради, прийнятих рішень, протоколів засідань, щорічних звітів про свою роботу тощо.

Секретаріатом Басейнової ради підготовлено звіт про діяльність у 2023 році.

Всі завдання, передбачені планом роботи Басейнової ради Сіверського Дінця та нижнього Дону на 2023 рік, були виконані: проведено 3 засідання басейнової ради; збори заінтересованих сторін щодо формування нового складу басейнової ради; заходи до Дня Сіверського Дінця – 2023; рішення басейнової ради враховувалися при розробленні Плану управління річковим басейном Дону.

Відповідно було забезпечено висвітлення діяльності басейнової ради Сіверського Дінця та нижнього Дону на вебсайті Сіверсько-Донецького БУВР у розділі «Басейнова рада».

ВИСТУПИЛИ: Лихач

ГОЛОСУВАЛИ:

«ЗА» – 21

«ПРОТИ» – немає.

«УТРИМАЛИСЬ» – немає.

Рішення прийняте 21 голосами, що становить 100% голосів присутніх на засіданні членів басейнової ради Сіверського Дінця та нижнього Дону.

ПР-1

ВИРІШИЛИ:

1. Ухвалити План роботи басейнової ради Сіверського Дінця та нижнього Дону на 2024 рік в цілому.

2. Взяти до відома звіт про діяльність басейнової ради Сіверського Дінця та нижнього Дону за 2023 рік.

3. Секретаріату басейнової ради Сіверського Дінця та нижнього Дону забезпечити:

інформування членів басейнової ради про внесення змін до Плану роботи басейнової ради та проведення позачергових засідань;

розміщення Звіту про роботу басейнової ради Сіверського Дінця та нижнього Дону за 2023 рік на вебсайті Сіверсько-Донецького БУВР в розділі «Басейнова рада».

2. Розгляд пропозицій до Плану заходів із захисту від шкідливої дії вод в суббасейні Сіверського Дінця по Харківській і Донецькій областях на 2024 рік та їх погодження.

Бюджетна програма КПКВК 2707070 «Захист від шкідливої дії вод сільських населених пунктів та сільськогосподарських угідь, в тому числі в басейні р. Тиса у Закарпатській області» формується з метою продовження здійснення заходів, розпочатих відповідно до завдань, визначених Загальнодержавною цільовою програмою розвитку водного господарства та екологічного оздоровлення басейну річки Дніпро.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 02.06.2023 № 558 «Про внесення змін до постанов Кабінету Міністрів України від 23.02.2011 № 137 і від 23.05.2018 № 401 та визнання такими, що втратили чинність, деяких постанов Кабінету Міністрів України», пропозиції до Плану заходів із захисту від шкідливої дії вод в суббасейні Сіверського Дінця по Харківській і Донецькій областях на 2024 рік погоджуються із територіальними органами ДСНС, облдержадміністраціями та басейновою радою, після чого подаються до Держводагентства.

Обсяги та вартість робіт для розрахунків визначаються відповідно до проектно-кошторисної документації, розробленої з урахуванням вимог будівельних норм і правил, актів обстежень та дефектних актів, а також на підставі позитивного висновку експертизи відповідно до Порядку затвердження проектів будівництва і проведення їх експертизи, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 11.05.2011 № 560.

СЛУХАЛИ: Юлію Цукареву – начальника відділу водокористування Управління каналу Дніпро-Донбас.

До пропозицій до Плану заходів із захисту від шкідливої дії вод в суббасейні Сіверського Дінця по Харківській області на 2024 рік Управління каналу Дніпро-Донбас запропоновано заходи з діагностики та капітального ремонту греблі Краснопавлівського водосховища та греблі-перепад № 8 (260 км каналу, впадіння в р. Сіверський Донець).

Ефективне та безперебійне забезпечення водою Харківської та Донецької областей, а також захист від підтоплення прилеглих населених пунктів Лозівського та Ізюмського районів Харківської області (села Садове, Мечебілово, Богомолівка, Тихопілля, Новомиколаївка, Грушеваха, з населенням більше ніж 1500 осіб) значною мірою визначається експлуатаційним станом греблі Краснопавлівського водосховища каналу Дніпро-Донбас.

Краснопавлівське водосховище – руслове водосховище з додатковим штучним живленням на річці Попельна, розташоване в Лозівському районі Харківської області. Було споруджене у 1984 році, як складова частина каналу Дніпро-Донбас. Краснопавлівське водосховище є джерелом питного водопостачання для населення м. Харків та Харківської області, а також забезпечує водопостачання Донецького регіону у вигляді попусків в р. Сіверський Донець.

Водосховище має декілька гідротехнічних споруд, головною з яких є гребля водосховища біля с. Надєждівка, на відстані 6 км від впадіння р. Попельна в р. Бритаї. Річка Бритаї впадає в Береку – правобережну притоку Сівєрського Дінця.

Насипна гребля Краснопавлівського водосховища вимагає періодичної оцінки її стану. Тип – однорідна насипна із суглинку. Довжина – 2200 м. Ширина по гребню – 12 м. Верховий укіс греблі укріплений протифільтраційним бетонним покриттям до позначки гребня 123,5 м. Максимальна висота – 35 м. По класу капітальності віднесена до II класу споруд.

Відповідно до звіту про НДР НТЦ «Підземіндустрія» (м. Дніпропетровськ), проведєну у 1997 році, спостерігався прогресуючий розвиток геофільтраційних процесів верхнього укусу греблі.

Відповідно до звіту про НДР НТЦ «Підземіндустрія» (м. Дніпропетровськ), проведєну в 2000 році, встановлено, що характерними дефектами покриття є значні тріщини та порожнєчі в нижній насипній частині. Уздовж кордону у найбільших тріщинах і порушених температурних швах спостерігається корозія бетону, а в окремих випадках і його руйнація. Найбільш небезпечними є тріщини на позначці 116,0 мБс. Потенційно зруйнованою є більше ніж третина площі берми.

Відповідно до звіту про НДР НВП «Екоіндустрія» (м. Дніпропетровськ), проведєну у 2006 році, виявлено наступні обсяги руйнування бетонного покриття та підстилаючого шару: загальна довжина тріщин та зруйнованих швів 6124 м, обсяг порожнєч під бетонним покриттям 333 м³, сумарний обсяг порушених лінійних дефектів – 48 м³, тобто процес руйнування з часом продовжується. Аналіз даних віброакустичної діагностики показує, що найбільші пустоти розташовані у нижній частині, що відповідає позначкам 108-112 мБс.

Відповідно до звіту про НДР НВП «Екоіндустрія» (м. Дніпропетровськ), проведєну у 2008 році, встановлено, що основними формами порушеності бетонного покриття є руйнування температурно-деформаційних швів, чисельні утворення тріщин у плитах до 10 см. Видано робочий проект «Підвищення надійності греблі КДУ (ліквідація тріщин, ремонт температурних швів, ін'єкування)».

Відповідно до звіту про НДР НВП «Екоіндустрія» (м. Дніпропетровськ), проведєну у 2012 році, виявлено наявність порожнєч під бетонним покриттям, тріщини, відколи бетону та руйнування температурно-деформаційних швів, поверхні кріплення. Виявлені дефекти знижують експлуатаційну надійність бетонного покриття греблі та видано рекомендації щодо будівельної санації системи «бетонне покриття-підстилаючий ґрунт».

Висновки свідчать про невідкладну необхідність проведення діагностичних та ремонтних робіт для підвищення експлуатаційної надійності греблі Краснопавлівського водосховища та недопущення її подальшої руйнації з метою попередження і мінімізації проявів шкідливої дії вод на території Харківської області.

Вартість робіт 6800,00 тис. грн, у тому числі:

діагностика греблі Краснопавлівського водосховища на позначках 106,5-112,0 – 800,00 тис. грн

капітальний ремонт греблі Краснопавлівського водосховища на позначках 106,5-112,0 – 6000,00 тис. грн

Гребля-перепад № 8 (260 км каналу, впадіння в р. Сівєрський Донець) – це остання гребля-перепад скидної ділянки каналу, розташована на 260 км каналу перед

впадінням в р. Сіверський Донець (Ізюмський район Харківської області за межами с. Велика Комишуваха).

Скидна ділянка каналу є самопливною та слугує для здійснення попусків з Краснопавлівського водосховища в р. Сіверський Донець. Перед греблею-перепадом № 8 до скидної ділянки впадає річка Берека (249 км по трасі каналу).

Ця гребля-перепад була пошкоджена внаслідок військової агресії РФ проти України у березні 2022 року. Орієнтовна сума збитків (по первісній вартості) становить 4,264 млн. грн.

На даний час стан руйнації та наслідків руйнації невідомі, потребує проведення діагностики з метою визначення стану пошкодження для можливості проведення ремонтних робіт, відновлення робочого стану цієї греблі, стоку русла.

Вартість робіт 18750,00 тис. грн, у тому числі:

діагностика греблі-перепад № 8 (впадіння в р. Сіверський Донець, 260 км каналу) – 750,00 тис. грн.

капітальний ремонт греблі-перепад № 8 (впадіння в р. Сіверський Донець, 260 км каналу) – 18000,00 тис. грн.

Загальна вартість робіт – 25550,00 тис. грн.

Означені пропозиції Управління каналу Дніпро-Донбас погоджені Харківською обласною військовою адміністрацією (листом від 09.01.2024 № 03.01-18/69) та Головним управлінням ДСНС у Харківській області (листом від 10.01.2024 № 65020-306/65111).

СЛУХАЛИ: Антона Портянова – заступника начальника Сіверсько-Донецького басейнового управління водних ресурсів.

Пропозиції Сіверсько-Донецького басейнового управління водних ресурсів щодо заходу «Реконструкція гідровузла Клебан-Бикського водосховища» для включення до Плану заходів зі шкідливої дії вод по Донецькій області на 2024 рік та реалізації заходу за рахунок коштів держаного бюджету.

Гідровузол Клебан-Бикського водосховища знаходиться на балансі Сіверсько-Донецького басейнового управління водних ресурсів з 2020 року.

Клебан-Бикське водосховище – водосховище на річці Клебан-Бик, басейн річки Казенний Торець, суббасейн річки Сіверський Донець, розташоване в Краматорському районі Донецької області. Найближчий населений пункт Катеринівка Іллінівської сільської територіальної громади. Водосховище було створено у 1950 році для цілей питного та технічного водопостачання, яке на той час було на балансі Часів-Ярського районного управління виробничого об'єднання «Укрпромводчормет» та використовувалося для господарсько-побутових потреб та зрошення.

Разом з тим забезпечувалися підтримання водності р. Клебан-Бик за рахунок екологічних попусків та безаварійний пропуск високих вод в період повені та паводків.

Площа водного дзеркала водосховища становить 6,5 км². Повний об'єм становить 27,853 млн. м³, корисний – 26,3 млн.м³, відмітка НПР – 102,75 мБс. Загальна довжина – 9,5 км, максимальна глибина 12,8 м, середня – 4,3 м, найбільша ширина – 1,6 км.

ГТС перебуває в аварійному стані: на відкритому береговому водоскиді зруйнований верхній шар бетону, арматура оголена, через тріщини і шви виклинюються ґрунтові води, має місце винос ґрунту. Бетонні конструкції

водобійного колодязя потребують ремонту, або повної реконструкції. Металеві конструкції водозабірної башти деформовані, поїдені іржею. Запірна арматура і шандори повністю зношені, трубопровід має тріщини і протікає. Через нерегульованість запірної арматури максимальний скид через донний водовипуск складає – 1,5 м³/с (при проєктному 3,5 м³/с).

У разі аварійного прориву греблі водосховища, згідно проєктних даних, будуть затоплені заплавні землі річок Клебан-Бик і Кривий Торець загальною площею 1152 га, у тому числі 207,9 га забудованих земель (989 будинків, у тому числі 165 – промислового призначення).

В рамках виконання пункту 2.4. протоколу наради при голові Донецької облдержадміністрації, начальника обласної військової адміністрації від 05.04.2023 № 4/14-23, протоколом від 04.05.2023 № 2 виїзної наради з обстеження водних об'єктів та гідротехнічних споруд на них, затвердженого директором департаменту екології та природних ресурсів Донецької облдержадміністрації, визначено, що гідротехнічна споруда Клебан-Бикського водосховища є аварійною, та такою, що потребує вжиття заходів щодо її реконструкції.

За рахунок обласного фонду ОНПС (682,334 тис. грн.) у 2012 році було розроблено проєктно-кошторисну документацію «Реконструкція гідровузла Клебан-Бикського водосховища» та отримано позитивний експертний звіт щодо розгляду проєктної документації.

Загальна кошторисна вартість виконання робіт в цінах на 2017 рік становила 15 960,452. тис. грн.

Для проведення робіт з реконструкції гідровузла Клебан-Бикського водосховища на сьогодні необхідно провести коригування проєктно-кошторисної документації.

За даними ТОВ «ВОДОПРОЕКТ» (м. Дніпро) за результатами розгляду наявної проєктної документації, вартість ремонтно-будівельних робіт з реконструкції з коригуванням проєкту складе приблизно 76,30 млн. грн, у т.ч. 1,00 млн. грн. на коригування проєктно-кошторисної документації.

Проведення ремонтних робіт забезпечить надійну експлуатації ГТС та дасть можливість здійснення регульованої подачі води з Клебан-Бикського водосховища, в тому числі для мінімізації наслідків можливих скидів забруднених вод з потенційно-небезпечних об'єктів.

За результатами досліджень хвостосховищ Донбасу щодо їхнього можливого аварійного впливу на водні об'єкти в басейні Сіверського Дінця, проведених в межах проєкту Координатора проєктів ОБСЄ в Україні у 2020 році, було визначено, що Клебан-Бикське водосховище може бути використано для зниження негативного впливу забруднюючих речовин при аварійній ситуації прориву дамб хвостосховищ ТОВ НВО «Інкор і Ко» та ПАТ «ЦЗФ «Дзержинська» в річці Кривий Торець від створу річки до її гирла і далі нижче за течією в річках Казенний Торець і Сіверський Донець.

В рамках коригування робочого проєкту передбачається врахувати заходи для зниження негативного впливу та переносу забруднюючих речовин нижче за течією з організацією скиду води із верхнього б'єфу Клебан-Бикського водосховища з витратами 12 м³/с при аварійній ситуації прориву дамб хвостосховищ.

Для цього необхідно збільшити діаметр існуючих труб донного водовипуску. Розміри існуючої галереї дозволяють прокладання труб під витрати не більше 12 м³/с при проєктному скиді донного водовипуску 3,5 м³/с.

На сьогоднішній день для забезпечення безаварійної експлуатації гідровузла у період з 04.05.2023 по 01.01.2024 вжито заходи щодо зниження об'єму наповнення водосховища згідно із встановленими режимами до 74% НПР.

Рівень відмітки наповнення водосховища знижено з позначки 102,82 мБс до позначки 101,5 мБс., що складає 1,32 метри. Створено вільний об'єм у водосховищі у розмірі 7,1 млн. м³ при 27,8 млн. м³ проектного рівня. Станом на поточну дату обсяг наповнення становить 20,7 млн. м³.

Разом з тим захід «Реконструкція гідровузла Клебан-Бикського водосховища Донецької області Краматорський р-н, с. Катеринівка» в межах Іллінівської ТГ Краматорського району Донецької області включено до Програми заходів Плану управління річковим басейном р. Дон, яку попередньо було ухвалено басейновою радою у 2023 році.

Захід «Реконструкція гідровузла Клебан-Бикського водосховища Донецької області Краматорський р-н, с. Катеринівка» спрямований на вирішення двох головних водно-екологічних проблем: забруднення небезпечними речовинами (ГВЕПЗ) та вплив військових дій (інші ГВЕП).

В технічному описі заходу наведені наступні відомості.

В результаті обстрілів гідровузла Клебан-Бикського водосховища пошкоджено гідротехнічні споруди гідровузла та господарські споруди, а саме: пошкоджено залізобетонну конструкцію надводної частини водозабірної вежі донного водовипуску та вентиляційні труби; в результаті вибухової хвилі на лівій нитці донного водовипуску утворилась поперечна тріщина, трубопровід має протікання; наявні численні порушення цілісності тіла земляної греблі; порушено цілісність залізобетонного монолітного покриття відкритого водоскиду, кріплення дна просіло й деформувалося; залізобетонні конструкції водобійного колодезя частково пошкоджені вибуховою хвилею; пошкоджено фасади і скління вікон господарських споруд.

Зазначені пропозиції погоджено Головним управлінням ДСНС України у Донецькій області та надано в установленому порядку на погодження до Донецької обласної військової адміністрації.

У зв'язку з вищенаведеним, басейновій раді Сіверського Дінця та нижнього Дону пропонується погодити пропозиції Сіверсько-Донецького басейнового управління водних ресурсів по заході «Реконструкція гідровузла Клебан-Бикського водосховища» з коригуванням проектно-кошторисної документації для подальшого направлення узгоджених пропозицій до Державного агентства водних ресурсів України з метою включення до Плану заходів зі шкідливої дії вод по Донецькій області на 2024 рік.

ВИСТУПИЛИ: Артюгіна, Зуяков, Осадча

ГОЛОСУВАЛИ:

«ЗА» – 21

«ПРОТИ» – немає.

«УТРИМАЛИСЬ» – немає.

Рішення прийняте 21 голосами, що становить 100% голосів присутніх на засіданні членів басейнової ради Сіверського Дінця та нижнього Дону.

ПР-2

ВИРІШИЛИ:

1. Погодити пропозиції до Плану заходів із захисту від шкідливої дії вод в суббасейні Сіверського Дінця на 2024 рік:

- по Харківській області:

«Діагностика греблі Краснопавлівського водосховища на позначках 106,5-112,0» – 800,00 тис. грн.;

«Капітальний ремонт греблі Краснопавлівського водосховища на позначках 106,5-112,0» – 6000,00 тис. грн.;

«Діагностика греблі-перепад № 8 (впадіння в р. Сіверський Донець, 260 км каналу)» – 750,00 тис. грн.;

«Капітальний ремонт греблі-перепад № 8 (впадіння в р. Сіверський Донець, 260 км каналу)» – 18000,00 тис. грн.

- по Донецькій області:

«Реконструкція гідровузла Клебан-Бикського водосховища Донецької області Краматорський р-н, с. Катеринівка» – 76 300 тис. грн.

2. Секретаріату басейнової ради Сіверського Дінця та нижнього Дону в термін до 22.01.2024 проінформувати Управління каналу Дніпро-Донбас та Сіверсько-Донецьке БУВР про прийняті рішення.

Виконавчий секретар басейнової ради  Наталія БІЛОЦЕРКІВСЬКА

**Список присутніх на засіданні
басейнової ради Сіверського Дінця та нижнього Дону в онлайн-режимі**

№	П.І.	Організація, яку представляє
члени басейнової ради Сіверського Дінця та нижнього Дону		
1.	Лихач О.	Донецька облдержадміністрація
2.	Трофанчук С.	Сіверсько-Донецьке басейнове управління водних ресурсів
3.	Шевцова В.	ПАТ «Авдіївський коксохімічний завод»
4.	Склярів О.	СГ «Верес»
5.	Паболков В.	КП «Харківводоканал»
6.	Шурко О.	КП «Компанія «Вода Донбасу»
7.	Якунін М.	Державна екологічна інспекція у Луганській області
8.	Нерета А.	Харківська обласна державна адміністрація
9.	Контарьова Н.	Державна екологічна інспекція у Донецькій області
10.	Разметаєв С.	Харківська обласна організація ВЕЛ
11.	Жикаляк М.	ДРГП «Донецькгеологія»
12.	Портянов А.	ГО «Сіверський Донець – відродження»
13.	Зуяков А.	Регіональний ландшафтний парк «Клебан-Бик»
14.	Ніжельська О.	ГО «Кризовий медіа-центр «Сіверський Донець»
15.	Осадча Н.	Український гідрометеорологічний інститут ДСНС України та НАН України
16.	Тимчак Ю.	ГО «Чарівні руни»
17.	Ференц В.	Луганська обласна державна адміністрація
18.	Сімашов Р.	Краматорська районна військова адміністрація
19.	Артюгіна І.	Державна екологічна інспекція у Харківській області
20.	Кірющенко Г.	СО ПАТ «Донбасенерго» Слов'янська ТЕС
21.	Пасікова К.	ГО «Центр громадянського суспільства «Друкарня»
запрошені		
1.	Цукарєва Ю.	Управління каналу Дніпро-Донбас
2.	Білоцерківська Н	Сіверсько-Донецьке БУВР
3.	Гаврилюк О.	Сіверсько-Донецьке БУВР
4.	Скворцова М.	Сіверсько-Донецьке БУВР
5.	Гетман Л.	Сіверсько-Донецьке БУВР